

I KA KAN KA MIN DŌN LAKANA NININI & TUNGAN TAA NENABOLI SARIYASUN KAN

Suguya B

FÀN WERÉ JÀMANADÈNW MÍNNU MÌNENA SÒRŌLA ÉRÓPU
JÀMANAW KÓNŌ KÀMA, SÒRŌ YAMÀRÚYA MA D'I U MA.

Mun na nin gafenin in be d'i ma?	3
Lakana jinini ni Tungan Taa Nenabli Sariyasun ye mun ye?	4
i ka hakew k'i to AMMR taabolo bolo kan?	5
I ka kan ka to min k'a sɔɔ i be AMMR taabolo bolo kan?	6
Mun de be jini i fe nin baara in na?	-
Mun na i wajibiyalen don k'i bolonɔw ni foto di?	-
Ni i ma i ben i ka wajibi koketaw ma, o kɔlɔlɔw ye jumen ye?	-
Mineni kɔɔ ye mun ye?	-
Ne bena a don cogo di ni n bena bila ka taa Erɔpu ni jamana minnu be baarake ɲɔɲɔn fe, o jamana were la?	-
O baara bena waati joli ta?	-
Mun be ke n'i n man sɔn ni bilali ka taa decision ye?	-
I ka kan ka min don sosoli taabolo kan (waati min na ni desizɔn jɔra ani ni kiritigela b'i ka ko laje kokura, ni olu faralen don ɲɔɲɔn na)	-
I ka kan ka min don sosoli taabolo kan (waati min na ni desizɔn jɔra ani ni kiritigela b'i ka ko laje kokura, ni olu faralen don ka bɔ ɲɔɲɔn na)	-
Kunnaɓoni minnu be mɔɔɔ yere kan, olu jumenw bena ta?	-
I ka hakew ye mun ye ka ɲesin kunnaɓoni minnu be i yere kan?	-

MUN NA NIN GAFENIN IN BE D'I MA?

I yera jamana in kɔnɔ k'a sɔrɔ yamaruya ma d'i ma, o de kama i bolonɔw ni fotow tara, nin kunnaƴoni in cira ka taa Eurodac ka kunnaƴonimarayɔrɔ ma wa a yera ko:

- I tun ye lakana ninini ke ka temen (a be fa fana ko diƴe jamanaw fe lakana ninini) Erɔpu ni jamana minnu be baarake ɲɔɲɔn fe o do were la.

- I tun yelemana ka taa Erɔpu ni jamana minnu be baarake ɲɔɲɔn fe o do la min ni te yen sisan.

- I sigilen don kokura Erɔpu walima jamana ka porogaramu do sababu fe ka taa Erɔpu ni jamana minnu be baarake ɲɔɲɔn fe, o do were la, min te i be jamana min kɔnɔ sisan.

I n'a fa a yera cogo min na ko a be se ka jini i fe i ka ke Erɔpu ni jamana minnu be baarake ɲɔɲɔn fe o do were la i bilala taabolo do la walasa k'a don i ka kan ka bila ka taa Erɔpu ni jamana minnu be baarake ɲɔɲɔn fe o jamana min na.

Kunnaƴoni fen o fen n'i mago be s'a ma, i bɛna a sɔrɔ nin gafenin kɔnɔ.

E be sisan Itali la min ye Erɔpu jamana ye.

Erɔpu jamanaw ye:

Erɔpu Jɛkulu jamana tɔnden 27: Ositarali, Beliziki, Bulgari, Kurawasi, Sipre, Cɛki, Dannimariki, Esitoni, Filandi, Faransi, Alimaɲi, Gerɛsi, Hongiri, Itali, Lativiya, Litiyoni, Likizanzburu, Malita, Payiba, Polandi, Porotigali, Irilandi Jamana, Oromani, Silovaki, Siloveni, Esipaɲi, Suwedi ani

4 jàmana fà wèrèw: Isilandi, Layisesitayini, Norovezi, Suwizerlandi.

LAKANA JININI NI TUNGAN TAA JENABOLI SARIYASUN YE MUN YE?

Erópu ni jamana minnu be baarake njogon fe, u ye benkan do ke sariyaba do kan min be wele ko Lakana jinini ni Tungan Taa Jenaboli Sariyasun (AMMR). O sariya be deme don ka se k'a don jamana jumen bena jo ni ninini seben segesegele la dije jamanaw fe lakana jinini senfe. A be sariyaw fana di ko minnu na, mogo min delila ka yeleva walima min bilala ka segin Erópu ni jamana minnu be baarake njogon fe o do la, nka a yera ko a be Európu jamana were la k'a soro yamaruya ma d'i a ma.

N'i delilá ka lakana jinini ké ka temen, a fóra i ma kó érópu jàmaná dó bēna i ka lakana jinini sében ségéségé nka i té sé k'à sugandí érópu jàmaná min bēna o báará ké. Jàmaná min b'i ka jinini ségéségé, o désízón bēna ta AMMR sariyaw fē.

Ni fén dó bé nìn gafénin kónó, i ma mìn fáamú, i bé sé k'o jínínka immigrasiyón báarakéla fē.

Nìn waati ín na, erópu ni jàmaná minnu bé báaraké njogon fē, o bé k'a désízón ta u la. Jumen de ka kan ka i ka jinini sében ségéségé walima n'a bé jini i fē i ka ké erópu jàmaná wéré la.

Ni a désízón tará kó érópu ni jàmaná minnu bé báaraké njogon fē kó jàmaná wèrè dé kà kan k'i kà jínínì sében ségéségé u lá, i bēna wúlí kà tãa o jàmaná ìn ná.

I KA HAKEW K'I TO AMMR TAABOLO BOLO KAN

A dūra b'i bóló fáná ka kunnàfóni kúrà ñini erópu jàmaná jumen bènà i ka ñinini sében ségésége taábóló kan. N'i b'a fé ka kunnàfóni kúrà ñini, i bé sé ka kúma ñemógów fé ni ka email ci ñefoli nin ma:

unitadublino@pecdici.interno.it

A a dūrā b'i bóló kà kúma nì dūnya kelenyatónbá kà làkanabagáw kà tónbá (UNHCR) ye waatí o waatí lakana ñíníni báará sénéfé.

UNHCR b'a janto lakana ni kalifa ñininikelow ka nafaw n'u ka hakew lakanani ma.

<https://help.unhcr.org/> UNHCR ka aderesiw ani kunnàfóni minnu bé lakana taábóló kan, olu bé sé ka sòró unhcr ka síti kan.

➤ I KA KAN KA TO MIN K'A SƆRƆ I BƐ AMMR TAABOLO BOLO KAN?

- I wajibiyaɓen don ka to jamana in kono nin waati in na.
- Ni faamaw y'a desizon ta ko Erɔpu ni jamana minnu be baarakɛ jɔɓɓon fe o do la kelen bena i ka jinini seben segesegɛ, faamaw bena i ka taama laben o jamana na.

➤ MUN DE BƐ JINI I FƐ NIN BAARA IN NA?

I ka kan ka:

- ✔ Seben minnu b'a yira i ye jon ye olu yira.
N'i ka seben tun b'i bolo nka a t'i bolo tugun, i ka kan ka faamaw ladonniya hali bi ko goferenaman ye do d'i ma ka temen i ka jamana kono.
- ✔ Waati o waati i taara Erɔpu ni jamana minnu be baarakɛ jɔɓɓon fe olu jamana were do la, i k'o fo faamaw ye.
- ✔ Fámáw ládónniyá n'i délílá ka tó erópu ni jàmaná minnu bé bāaraké njógòn fé, olu dó la k'a sòró yamárúya ma d'i ma.
- ✔ Faamaw ladonniya n'i somɓo surun do be Erɔpu jamana were la.
- ❗ **NAFAMA!** Sariya b'i wajibiya i k'i bolonow di ani k'i ka foto ta.

MUN NA I WAJIBIYALEN DON K'I BOLOGONINOW NI FOTO DI?

Faama minnu be nin jamana in kono, u bena i bolonow n'i foto ta. O kunnafoniw, ani kunnafoni minnu be yirali ke i ye mago min ye ani kunnafoni werew minnu be tali ke o ko la, olu bena ci Erɔpu kunnafonimarayɔɔ jalen do ma min tɔgo ye ko Eurodac.

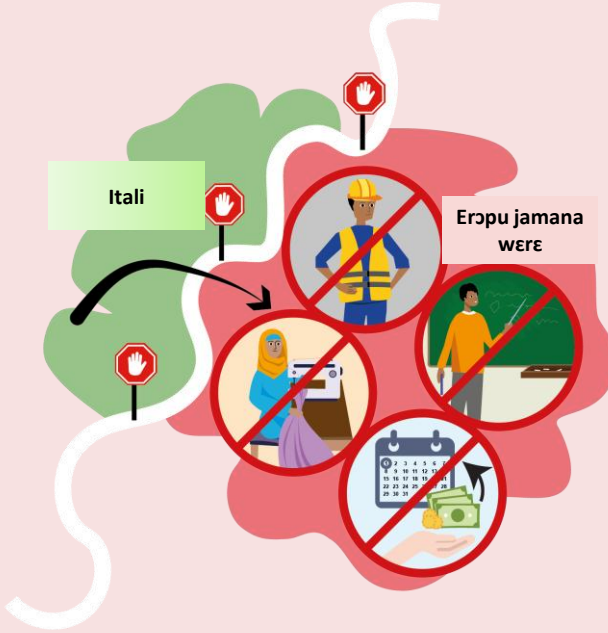
Nin kunnafonimarayɔɔ in be baara ke ni Erɔpu ni jamana 31 minnu be baarake ɔɔɔɔ fe minnu be se k'i ka kunnafoniw baara walasa kunnafoni minnu b'i kan o ka sɔɔ. N'i taara Erɔpu jamana were la k'a sɔɔ yamaruya ma d'i ma, n'i bolonow tara kokura, i ka kunnafoniw bee minnu maralen be Eurodac kono, olu bena ye o jamana ɔemɔɔgo fe.

Kunnafoni werew Eurodac ka kunnafonimarayɔɔ kan o be sɔɔ gafenin were kono.

NI I MA I BEN I KA WAJIBI KOKETAW MA, O KOLLOLW YE JUMEN YE?

Erɔpu ni jamana minnu be baarake ɲɔɓɔn fe n'i taara o jamana were la k'a sɔɔɔ i ma yamaruya sɔɔɔ walima i ma diɲe jamanaw fe lakana ninini ke o jamana la, a ka c'a la, i be segin jamana la min ka baara ye k'i ka lakana ninini sege-sege.

N'i be jamana do la sisan Erɔpu ni jamana minnu be baarake ɲɔɓɔn fe min te jamana ye min wajibiyalen don i ka ke yen, i ka hoɔɔɔɔɔ be se ka dan sigi ani i ka demɛ be se ka doɔɔɔɔɔ.

➤ MINENI KƆRƆ YE MUN YE?

Mineli kƆrƆ ye ko i minelen be nɔɔɔya la yƆrƆ kƆrenkƆrennen dɔ la i tƛ se ka bɔ i yere ma yƆrƆ min na. Kun jɔnjɔn ka kan ka sɔrƆ jamana nɛmɔɔɔw bolo waasa la i minɛ. U ka kan ka da a la cogoya were fusi tƛ se ka kƛ e ka kɔɔɔ la. Faamaw bena i ka kow jateminɛ sanni u ka desizɔn ta. Mineli kunw be se ka, misali la:

- i ma wajibiya labato ka to yƆrƆ kƆrenkƆrennen dɔ la, walima u sigasigale don ko i bena boli tuguni wa faamaw tƛ se k'i ye
- i ye hakilina dɔ sɔrƆ ko a latigera ka i bila ka Erɔpu jamana were kan min na i ka kalifayƆrƆ seben segesege ani i be se ka boli sani o yelemali cɛ
- i ye farati ko dɔ kƛ lakana fanfɛ.

N'i minɛna, i be se ka wuli ka taa o desizɔn in sɔsɔ, wa i be se ka sariya ladilikɛla ani lasigiden dɔ jini fu.

! NAFAMA! Erɔpu ni jamana minnu be baarake jɔɔɔn fɛ n'i taara o dɔ la kelen na k'a sɔrƆ yamaruya ma d'i ma, o bena kƛ sababu ye a dɔ la i bena mine don nataw la.

NE BENA A DON COGO DI NI N BENA BILA KA TAA ERŌPU JAMANA WERE LA?

N'a jirala ko Eurōpu jamana were de ka kan k'i ka ninini seben segeŋege walima ni a ninina i fe i ka ke o jamana konɔ, **bilali ka taa yen o seben** be d'i ma min b'a jira ko i bena wuli ka taa o jamana na.

A ka c'a la, kumanoganya be ke jamanaw ni jogon ce **kalo 1** kono.

Erɔpu ni jamana minnu be baarake nɔɔn fe, n'o jamana
were y'a jira k'u bena i ka jinini seben segesege, i bena bila
ka taa yen **kalo 6 kono**, k'a ta u sonna don min na k'i be se
ka na yen.

N'i minene **don sisan walima n'i bēna minene don nataw la**, i ka ko **bēna jēnabo joona**. K'i bila ka taa yen o ka kan ka laben **dɔgɔkun 5** kɔnɔ. I bilali ka taa yen n'o ma ke dɔgɔkun 5 kɔnɔ, i bē bɔ mineni na. Nka, i bilali ka taa yen o bēna ke o bē la ka laben **kalo 6 kɔnɔ** ka damine don na

Erɔpu jamana dɔ sɔnna k’u ka baara ke i ka ninini seɓenw
segeɓegɛlil la.

Ni i be kaso la ka da a kan i ye kojugu ke, **do be se ka fara i**
ka bilali ka taa o waati dantigelen kan fo ka se san 1 ma.

! NAFAMA! N’i bolila, n’i y’i dogo walima n’i ma sɔn ka baara ke faamaw fe ka kow nɔgɔya faamaw minnu be fenw bilali labenni na, dɔ be se ka fara o bilali ka taa, o **waati dantigelen kan fo ka se san 3 ma.**

MUN BE KE N'I MIN SON NI BILALI KA TAA O DECISION YE?

N'a latigera ko Erɔpu ni jamana minnu be baarake ɲɔɓɔn fe, o jamana were de ka kan k'i ka ninini seben segesege, i bɛna **bila ka taa desizɔn** sɔɔ. O desizɔn bɛna i ladɔnniya i bɛna bila ka taa jamana min na.

N'i ma son o bilali ka taa desizɔn ma, mun na i ma son i be se k'o daliluw di kiritigeso ma. O be wele ko ka sɔsoli seben dɔn. N'i wulila ka taa desizɔn dɔ sɔɔ, kiritigeso walima min b'o sanfe o bɛna desizɔn laban ta.

Kun saba dɔɓɔn de be yen minnu b'a to mɔɔɔ be se ka bila ka taa desizɔn sɔɔ:

- i y'a yira k'a bɛna i ka hadamadenya hakew sɔɔɔ n'i bilala ka taa o Erɔpu jamana kerɛnkerɛnnen na
- kunnafoni kura dɔw be yen minnu tun te yen bilali ka taa waati la minnu tun be se ka no bila o desizɔn in na
- somɔɔɔ b'i bolo Erɔpu ni jamana minnu be baarake ɲɔɓɔn fe o dɔ la i ni min ka kan ka fara ɲɔɓɔn ka.

N'i te se k'i yere ka sariya ladilikela ta, sariya ladilikela dɔ bɛna d'i ma walasa k'i demɛ ni sɔsoli senfe fu.

I bɛna demɛ sɔɔ fasiribaga dɔ fe min b'i ka kan fo i be se ka min faamu nin wale in bee kɔɔɔ.

I KA KAN KA MIN DON SƆSOLI KAN WAATI MIN NA NI DESIZON JƆRA ANI NI KIRITIGELA B’I KA KO LAJE KOKURA, NI OLU FARALEN DON NƆGON NA.

Waati dantigeli, i be se ka wuli ka sƆsoli don yoro min na ani cogo min na, o bena jefo bilali ka taa desizon kono min dira i ma.

I ka kan ka kun walima kunw fo minnu b’a to i ma son o desizon ma ka i bila Erɔpu ni jamana minnu be baarake nɔgon fe, o jamana were la.

I ka kan ka fana kun walima kunw di minnu b’a to i man kan ka bila ka taa Erɔpu ni jamana minnu be baarake nɔgon fe, o jamana do la min ka baara ye ka i ka ninini segesege k’a soro i ka sƆsoli be senna.

Kiiritigeso bena a desizon ta folo n’i be se ka to jamana in kono k’a soro i ka sƆsoli be senna **kalo 1** kono. O be wele ko sƆsoli waati min na nin desizon jra.

Ni kiritigeso y’a desizon ta ko i te se ka sƆsoli jaabi kono nin jamana in kono, i bena bila ka taa Erɔpu ni jamana minnu be baarake nɔgon fe min ka baara ye k’i ka ninini segesege k’a soro i ka sƆsoli be senna.

Ni kiritigeso y’a desizon ta ko i ka kan ka to jamana in kono k’a soro i ka sƆsoli be senna, kiritigeso bena a jini ka desizon laban di walasa k’a don ni i ka kan ka bila ka taa Erɔpu jamana do la min ka baara ye k’i ka ninini segesege kalo 1 kono, ka bo desizon ta don na min nesinnen be waati min ni desizon jra.

N’i ka desizon ma mine, i bena bila ka taa Erɔpu ni jamana minnu be baarake nɔgon fe, o jamana do la min ka baara ye k’i ka ninini seben segesege. O bilali ka taa ka kan ka ke kalo 6 kono, kiritigeso y’a ka desizon laban ke don min na.

N’i minene don sisan walima n’i bena minene don nataw la, i ka ko bena jɛnabo joona. K’i bila ka taa yen o ka kan ka laben dogokun 5 kono. I bilali ka taa yen n’o ma ke dogokun 5 kono, i be bo mineni na. Nka, i bilali ka taa yen o bena ke o bee la ka laben kalo 6 kono ka damine don na

Erɔpu jamana do sonna k’u ka baara ke i ka ninini sebenw segesegelim la.

NAFAMA! I ka kan ka baara ke ni faamaw fe ka taa Erɔpu do la min ka baara ye k’i ka ninini seben segesege.

KUNNAFONI MINNU BƐ MƆGƆ YƐRƐ KAN, OLU JUMENW BƐNA TA?

I sigilen bƐ Erɔpu ni jamana min na, olu bƐna kunnaƆoni dɔw ta, ka fara minnu bƐ duguma :

- KunnaƆoni minnu b'i yƐrƐ kan ani somɔgɔw minnu tagamara n'i ye (tɔgɔ, jamana, don ani woloyɔɔɔ). N'i ye baara kƐ tɔgɔw ni kunnaƆoni werɛw la ka tɛmɛ, u bƐna i jininka o ko la.
- KunnaƆoni minnu bƐ tali kƐ i ye jɔn ye ani i ka taama sɛbɛnw.
- KunnaƆoni werɛ minnu bƐ se ka yirali kƐ ka taa i ye jɔn ye, i n'a Ɔɔ i bologɔninɔw.
- Somɔgɔ dɔ minnu sigilen bƐ Erɔpu jamana werɛ la, olu kunnaƆoni, i n'a Ɔɔ kunnaƆoniw min bƐ u yƐrƐ kan, a' ye jɔgɔn sɔɔɔ siɛ laban min na, u sigiyɔɔɔ ani u ka kow sariya fanfɛ.
- Seben minnu b'i bolo, olu kunnaƆoni minnu y'a to i sigira Erɔpu jamana dɔ la ni o bƐ tali kƐ i ka ko la.
- KunnaƆoni minnu bƐ sɛbɛnw kan minnu b'a jira ko i ye kalan kƐ Erɔpu jamana dɔ la ka tɛmɛ san kelen kan.
- KunnaƆoni minnu b'a jira ko i ye taama kƐ jamana minnu fɛ walasa ka se jamana in na.
- I yƐrƐ ka kow.
- N'i delila ka lakanaw jini ka tɛmɛ o waati, u kera don min na, ani o pininiw jaabi.

I KA HAKƐW YE MUN YE KA JƐSIN KUNNAFONI MINNU BƐ I YƐRƐ KAN?

A heke b'i ye i ye kunnaƆoni minnu di faamaw ma, i ka se ka olu sɔɔɔ.

Ni i dalen b'a la ko i ka kunnaƆoniw dɔw tɛ tiɲɛ ye walima ni u ma la baara ni sariya ye, i bƐ se ka don i ka kunnaƆoniw kɔɔɔ, i ketɔ ka kuma kunnaƆoniw jɛnabɔbaga fɛ walasa k'a jini i ka kunnaƆoni minnu ma tilen u ka latilen walima kunnaƆoni minnu ma la baara ni sariya ye, olu ka bɔ yen.

I bƐ se ka kuma kunnaƆoniw jɛnabɔbaga fɛ jamana in kɔɔɔ ni kunnaƆoniw ye minnu bƐ duguma.

Kɔɔɔko ka Minisiri

Nin gafe in ye kun ye kunnafonidi dɔɔn de ye. A tɛ nakɛw wala sariyaw dilan a yɛrɛ ma. Erɔpu Jɛkulu Cakɛda Logo Kalifayɔɔ ko la (EUAA) ye a ka minɛn yɛrɛ di, ani ka gafe wɛrɛ dilan ka kɛɛrɛ ni nin gafe in ye, o yannaruyalɛn don EUAA fɛ Erɔpu Jɛkulu Jamanaw dɔɔn de ma. EUAA tɛ sɔn jɔɔɔɔ wala dannaya baarakɛcogo numan, kɔnɔko, dafali, bennɛn wala dannaya ka nɛsin kunnafoni ma min bɛ gafe kɔnɔ Erɔpu Jamanaw fɛ, ka kɛ cakɛla wɛrɛ fɛ. Erɔpu jamana tɛ wala mɔɔo o mɔɔo bɛ ka baara kɛ EUAA tɔɔo la min bɛ sɛ ka kɛ kunnafoni fɛ min sɔɔla nin gafe in kɔnɔ.

© Erɔpu Jɛkulu Cakɛda kalifayɔɔ pinini, 2025